

**Plán péče
o
přírodní památku Věřňovice
na období
2018–2026**

říjen 2017

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	1227
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Věřňovice
druh předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	Vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Okresní národní výbor Karviná
číslo předpisu:	neuvedeno
datum platnosti předpisu:	25. 4. 1989
datum účinnosti předpisu:	15. 5. 1989

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Moravskoslezský
okres:	Karviná
obec s rozšířenou působností:	Orlová
obec s pověřeným obecním úřadem:	Dolní Lutyně
obec:	Věřňovice
katastrální území:	Věřňovice

Příloha M1:

M1a: Orientační mapa 1:25000 s vyznačením hranic ZCHÚ a OP

M1b: Základní mapa 1:10000 s vyznačením ZCHÚ a OP

M1c: Ortofotomapa 1:10000 s vyznačením ZCHÚ a OP

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Výměry částí parcel byly získány v prostředí GIS v ArcMap 10.0, parcely dle KN.

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 780359, Věřňovice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
734		Ostatní plocha	Neplodná půda	60001	394	394
745		Ostatní plocha	Ostatní komunikace	60001	3540	3540
746/1		Lesní pozemek		285	89	89
746/2		Lesní pozemek		286	3184	3184
746/3		Lesní pozemek		287	2767	2767
746/4		Lesní pozemek		289	2380	2380
746/5		Lesní pozemek		288	2530	2530
746/6		Lesní pozemek		290	2261	2261
746/7		Lesní pozemek		291	2435	2435
746/8		Lesní pozemek		292	9066	9066
753/1		Ostatní plocha	Neplodná půda	548	215	215
753/2		Ostatní plocha	Neplodná půda	548	984	984

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
753/3		Ostatní plocha	Neplodná půda	64	38	38
753/4		Ostatní plocha	Neplodná půda	115	1063	1063
753/5		Ostatní plocha	Neplodná půda	10002	10	10
753/6		Ostatní plocha	Neplodná půda	64	171	171
754/1		Trvalý travní porost		60001	5702	5702
754/2		Trvalý travní porost		548	4800	4800
754/3		Trvalý travní porost		548	2465	2465
755/1		Ostatní plocha	Neplodná půda	64	822	822
755/2		Ostatní plocha	Neplodná půda	548	914	914
Celkem						45830

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha č. M2:

Katastrální mapy 1:2880 se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma.

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
Lesní pozemky	2,4712	---		
Vodní plochy	---	---	Zamokřená plocha	---
			Rybník nebo nádrž	---
			Vodní tok	---
Trvalé travní porosty	1,2967	---		
Orná půda	---	---		
Ostatní zemědělské pozemky	---	---		
Ostatní plochy	0,8151	---	Neplodná půda	0,4611
			Ostatní způsoby využití	0,3540
Zahrada	---	---		
Zastavěné plochy a nádvoří	---	---		
Plocha celkem	4,5830	---		

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

Národní park: ---

Chráněná krajinná oblast: ---

Jiný typ chráněného území: ÚSES – Funkční RBC 264 Věřňovická niva. Osa nadregionálního biokoridoru Černý les – hranice ČR.

Natura 2000

Evropsky významná lokalita: CZ0813457 Niva Olše – Věřňovice (kód ÚSOP 3290).

Ptačí oblast: CZ0811021 Heřmanský stav – Odra – Poolší (kód ÚSOP 3412).

Příloha č. M1:

M1a: Orientační mapa 1:25000 s vyznačením hranic ZCHÚ a OP

M1b: Základní mapa 1:10000 s vyznačením ZCHÚ a OP

M1c: Ortofotomapa 1:10000 s vyznačením ZCHÚ a OP

1.6 Kategorie IUCN

III. – přírodní památka

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Ochrana výrazné říční terasy řeky Olše s téměř přirozeným lesním porostem a výskytem chráněných druhů rostlin a živočichů.

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

Název ekosystému	Podíl plochy v ZCHÚ (%)	Popis ekosystému
L3.2 – polonské dubohabřiny (9170 Dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i>)	67 %	Polanská dubohabřina je zastoupena svazem <i>Carpinion</i> (květnaté mezofilní, místy až slabě hygofilní dubohabrové a dubolipové háje, představující primární, většinou klimaxovou vegetaci planárního a kolinného stupně asociací <i>Tilio – Carpinetum</i> . Les je tvořen různověkými porosty přirozeného charakteru, až na malé enklávy buku lesního <i>Fagus sylvatica</i> a nepůvodního dubu červeného <i>Quercus rubra</i> . Keřové patro je místy slabě vyvinuto, dominuje střemcha obecná <i>Prunus padus</i> , občas líska obecná <i>Corylus avellana</i> a černý bez <i>Sambucus nigra</i> . Bylinné patro je velmi bohaté, převážně jeho jarní aspekt s hojnou populací sněženky podsněžníku <i>Galanthus nivalis</i> , česnekem medvědí <i>Allium ursinum</i> , vzácně se vyskytující bleduli jarní <i>Leucojum vernum</i> a karpatským prvkem zapalici žluťuchovitou <i>Isopyrum thalictroides</i> .
K3 – vysoké mezofilní a xerofilní křoviny	3 %	Z velké části lemy přírodní památky, které vytvářejí kvalitní keřový plášť s dominantní trnkou obecnou <i>Prunus spinosa</i> a dalšími druhy např. brslen evropský <i>Euonymus europaea</i> , růže <i>Rosa</i> spp., svída krvavá <i>Cornus sanguinea</i> .

L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy (<i>Alnion incanae</i>) * 91E0 Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	15 %	Údolní jasanovo-olšové luhy jsou zastoupeny podsvazem <i>Ulmenion</i> (lužní lesy údolních niv velkých vodních toků v nížinách) asociací <i>Quercu – Ulmetum</i> , která se vyskytuje ve vlhkých částech lokality a v oblastech pramenišť s hojným výskytem přesličky největší <i>Equisetum telmateia</i> .
T1.1 Mezofilní ovsíkové louky (svaz <i>Arrhenatherion elatioris</i>) 6510 Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion</i> , <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>)	10 %	Tvoří polokulturní louka přechodného typu, svým složením se blíží společenstvu svazu <i>Arrhenatherion</i> . Rostou zde prvky teplomilné květeny např. řepík lékařský <i>Agrimonia eupatoria</i> , vítod obecný <i>Polygala vulgaris</i> , dobromysl obecná <i>Origanum vulgare</i> . V současné době je louka místy ruderalizovaná.

Poznámka: * Prioritní stanoviště Natura 2000.

B. druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
bledule jarní <i>Leucojum vernum</i>	jednotlivé rostliny	C3	Výskyt v lese v severní části ZCHÚ
chrpa třepenitá <i>Centaurea phrygia</i>	jednotlivé rostliny	C2b	Výskyt na louce ve východní části ZCHÚ
kruštík modrofialový <i>Epipactis purpurata</i>	jednotlivé rostliny	C3	Výskyt v lese v severní a střední části ZCHÚ
sněženka podsněžník <i>Galanthus nivalis</i>	desítky rostlin	C3	Roztroušeně v severní části ZCHÚ
čtvercoštitník <i>Abax schueppeli rendschmidtii</i>	neobvykle silná populace	---	Epigeický druh zachovalých původních lesů Karpat.
mandelinka <i>Oomorphus concolor</i>	rozmnožující se populace	VU	Výskyt v západní části ZCHÚ. Na hostitelské rostlině – bršlici kozí noze
střevlík Scheidlerův <i>Carabus scheidleri helleri</i>	rozmnožující se populace	---	Druh tolerující i méně narušenou zemědělskou krajinu, v PP převážně ve východní části.
střevlík Ulrichův <i>Carabus ullrichii</i>	rozmnožující se populace	---	Druh tolerující i méně narušenou zemědělskou krajinu, v PP převážně ve východní části.
lejsek šedý <i>Muscicapa striata</i>	dva hnízdící páry	LC	Hnízdění v dutinách a polodutinách, převážně ve světlých lesních partiích.
slavík obecný <i>Luscinia megarhynchos</i>	jeden hnízdící pár	LC	Hnízdění v křovinatém plášti západního okraje ZCHÚ.
žluva hajní <i>Oriolus oriolus</i>	dva hnízdící páry	LC	Vázána na starší listnaté porosty

Poznámka: Stupeň ohrožení je u rostlin uváděn podle Červeného seznamu ohrožených druhů rostlin České republiky (Grulich & Chobot 2017): C2 – silně ohrožené druhy, C3 – ohrožené druhy. Stupeň ohrožení u bezobratlých a obratlovců je uváděn podle Červeného seznamu ohrožených druhů ČR (Hejda, Farkač & Chobot 2017, Chobot & Němec 2017): EN – Ohrožený druh, LC – Málo dotčený druh, NT – Téměř ohrožený druh.

C. útvary neživé přírody

útvary	geologická charakteristika	popis výskytu útvaru
Říční terasa řeky Olše	pleistocénní aluvium	okraj nezaplavované říční terasy překryté glacifluviálními sedimenty a sprašovými hlínami

Zdroj informací:

AOPK ČR. Nálezová databáze ochrany přírody. [on-line databáze; portal.nature.cz]. 2017-10-30.
Kočvara R. & Koutecká V. 2017: Inventarizační průzkum přírodní památky Věřňovice z oboru botanika. KÚ MS kraje, Msc. 25 s.
Kvita D., Žárník M. 2007: Plán péče o přírodní památku Věřňovice na období 2008–2017.
Plášek V. 2006: Botanický inventarizační průzkum PP Věřňovice. Depon MS kraj.
Stanovský J. 2017: Přírodní památka Věřňovice. Inventarizační průzkum entomologický Brouci Coleoptera. KÚ Ms kraje, Msc. 18 s.

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

A. typy přírodních stanovišť

B. evropsky významné druhy a ptáci

Zdroj informací:

Anonymus: vrstva mapování biotopů (© AOPK 2017, <http://mapy.nature.cz/>).
URL: <http://www.natura2000.cz>

1.9 Cíl ochrany

Zachování výrazného geomorfologického tvaru říční terasy Olše. Zachování fragmentů lesních a nelesních geobiocenóz říční terasy řeky Olše, s výskytem zvláště chráněných a ohrožených druh rostlin a živočichů.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Centrální část území se nachází na 49.9362669N, 18.4146289E ve čtverci 6076c a 6076d sítě mezinárodního kvadrátového mapování organismů (PRUNER & MÍKA 1996). Lokalita se nachází v Moravskoslezském kraji, okrese Karviná, v katastru Věřňovice. Nadmořská výška se pohybuje mezi 201–216 m n. m. Území má převážně jižní, jihozápadní až západní orientaci. Říční terasa je členěna dvěma ostře zaříznutými potočními žleby.

Prostor náleží do provincie Západní Karpaty, Vněkarpatské sníženiny, Severní Vněkarpatské sníženiny, celku Ostravská pánev, podcelku Ostravské roviny, okrsku VIIIB–1A–4 Ostravské nivy.

Lokalita spadá do mírně teplé oblasti MT 10. Charakteristické je dlouhé léto, teplé a mírně suché. Krátké přechodné období s mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem. Krátká zima je mírně teplá a velmi suchá, s krátkým trváním sněhové pokrývky (QUITT 1971). Průměrná teplota v lednu se pohybuje mezi –2 °C až –3 °C, v červenci pak dosahuje průměrná teplota hodnot okolo 17–18 °C. Dlouhodobý srážkový úhrn se ve vegetačním období pohybuje mezi 400–450 mm, naopak v zimním období činí 200–250 mm.

Lokalita náleží území do provincie střeoevropských listnatých lesů, podprovincie polonské, 2.3a Ostravského bioregionu A. Charakteristické je zastoupení hercynských a splavených karpatských prvků (CULEK 1996). V jižní části území navazuje bioregion 2,4 Pooderský.

Území je součástí fytogeografické oblasti mezofytikum, fytogeografického obvodu Karpatské mezofytikum a fytogeografického okresu č. 83. Ostravská pánev. Flóra Ostravské pánve je uniformní, druhově chudá, s převahou vodních, mokřadních, bažinných a lužních ekosystémů. Projevuje se slabší vliv Karpat (průnik karpatských prvků). Na vyvýšená místa antropogenního původu pronikají subtermofyty, naopak na stinných stanovištích (lesy, údolí) vzácně rostou oreofyty submontánních poloh. Vegetační stupeň – suprakolinní (SKALICKÝ 1988, CULEK 1996).

Potenciální přirozenou vegetaci území (NEUHÄUSLOVÁ 1998) představuje střemchová jasenina (*Pruno-Fraxinetum*), místy v komplexu s mokřadními olšinami (*Alnion glutinosae*), sv. *Alnion incanae*.

Data o biotopech pocházejí z mapového serveru Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (AOPK ČR © 2017). Popis rostlinných formací a bezobratlých níže vychází z inventarizačních průzkumů Kočvara & Koutecká (2017) a Stanovský (2017).

Na území PP se vyskytují rostlinné formace od vlhkomilných až po sušší mezofilní typy. Z vegetačních jednotek zastoupených na lokalitě lze jako dominantní jmenovat dubohabrové háje a údolní jasanovo-olšové luhy. Dále okrajově mezofilní a suché křoviny nelesního prostředí, mezofilní bylinné lemy, vlhké pcháčové louky, mezofilní ovsíkové a kostřavové louky a vegetace vysokých ostřic v litorálu eutrofních vod.

Rákosiny s chrasticí rákosovitou jsou vyvinuty v mokřadu nad rybníkem, a to v mozaice s dalšími formacemi, např. *Scirpetum sylvatici*. V horní části mokřadu byl zjištěn výskyt *Matteuccia struthiopteris*.

Společenstva eutrofních ovsíkových luk a mezofilních lemů s jetelem prostředním jsou vyvinuta v jižní části louky. Kromě jednoděložných (trávy) jsou hojně zastoupeny i dvouděložné, některé sezónně vytvářejí nápadné květnaté aspekty, zvl. kopretina irkutská *Leucanthemum ircutianum*. Z diagnostických druhů je hojněji zastoupen řepík lékařský *Agrimonia eupatoria*, jetel prostřední *Trifolium medium* byl zjištěn v málopočetné populaci na Z okraji louky. Po vyhlášení PP se stav louky zlepšil díky pravidelnému kosení a redukci dřevin na svahu, stoupá i druhová diverzita. Problémem je expanze třtiny křovištní *Calamagrostis epigejos* v několika ohniscích, bude nutné její potlačení.

Společenstva vlhkých luk jsou vyvinuta v severní části louky, druhová skladba je místy velmi kvalitní – nápadný je např. květnatý aspekt s *Geranium palustre*. V rámci opatření je navržena změna termínu kosení.

Společenstva trnkových lemů jsou v PP vyvinuta jako linie podél lesních společenstev zvl. na JZ okraji a na V okraji louky, kratší linie i jinde. Dominantním druhem je *Prunus spinosa*, místy i s *Prunus cerasifera* další druhy jako *Euonymus europaeus*, *Cornus sanguinea*.

Střemchová jasenina *Pruno-Fraxinetum excelsioris* je netransparentně vyvinuta podél potoka ve V části PP, zastoupeny jsou *Salix fragilis* (některé letité) nebo *Fraxinus excelsior*, v keřovém patru je častá *Prunus padus*. Stanoviště je narušováno erozí, břehy potoka jsou strmé, dřeviny se vyvracejí. Bylinné patro je místy redukováno erozní činností vody, břehy bývají holé, případně dochází sezónně k rozvoji několika málo dominant, např. *Galeobdolon luteum*. V Z části PP je *Pruno-Fraxinetum* zastoupeno na menší ploše ve střední části PP ve svahu terasy s vývěrem (prameniště je většinu roku pouze zbahněné). Druhová skladba je ovlivněna hospodařením, byla zde ponechána pouze jedna velká vrba křehká *Salix fragilis*,

v okolí výsadba lípy srdčité *Tilia cordata*, v keřovém patru letitá střemcha obecná *Prunus padus*. Jedno z míst, kde v lese roste *Equisetum telmateia*.

Společenstva vlhkých dubohabřin představují nejrozšířenější lesní formaci v PP, i když druhová skladba dřevinných pater je převážně přeměněná v důsledku skupinovité výsadby monokultur listnáčů. Kvalitní porosty se zachovaly zejména na západním okraji PP s přesahem podél státní hranice východním směrem – porosty na členitém terénu jsou diferencované, roste zde více druhů listnáčů, např. dub letní *Quercus robur*, lípa srdčitá *Tilia cordata*, l. velkolistá *T. platyphyllos*, třešeň ptačí *Padus avium*, jilm vaz *Ulmus laevis*, j. horský *U. glabra*, javor klen *Acer pseudoplatanus*, j. babyka *A. campestre*, habr obecný *Carpinus betulus*, z keřů je nejběžnější liska obecná *Corylus avellana*. Převážná část porostů západně od louky je přeměněná v důsledku hospodaření, porostní skupiny jsou tvořeny monokulturami lípy srdčité *Tilia cordata*, uměle zavedeného buku lesního *Fagus sylvatica*, olše lepkavé i šedé *Alnus glutinosa*, *A. incana* a zcela nevhodně i invazního dubu červeného *Quercus rubra*.

Bylinné patro přesto zůstalo na většině plochy PP v přirozené skladbě, odpovídá společenstvu vlhkých dubohabřin. Je pro něj typické střídání aspektů během roku. V jarním období na většině plochy dominuje česnek medvědí *Allium ursinum*, cenná je populace sněženky podsněžníku *Galanthus nivalis* a v dřívějších průzkumech je udáván i výskyt bledule jarní *Leucojum vernum*, lokálně se vyskytuje i dříve neudávaná konvalinka vonná *Convallaria majalis*.

Na vysychavých strmějších místech pod horní hranou terasy je nápadné množství srhy hajní *Dactylis polygama* – výskyt konvalinky a srhy hajní naznačuje přechody ke společenstvu karpatských dubohabřin as. *Carici pilosae-Carpinetum betuli*, které je v reprezentativnější podobě vyvinuto ve východní části PP.

Ze zajímavějších druhů zde roste i šalvěj lepkavá *Salvia glutinosa*, roztroušený je krtičník hlíznatý *Scrophularia nodosa*, plicník tmavý *Pulmonaria obscura* nebo kokořík mnohokvětý *Polygonatum multiflorum*, vzácná je ostřice kulonosná *Carex pilulifera*. Běžně je zastoupena lipnice hajní *Poa nemoralis*, pitulník žlutý *Galeobdolon luteum* nebo bažanka vytrvalá *Mercurialis perennis*.

V rovinaté části nad hranou terasy na státní hranici ve střední části PR je v bylinném patru lokálně dominantní ostřice třeslicovitá *Carex brizoides* – indikuje přechody do vlhkých acidofilních doubrav *Holco mollis-Quercetum*.

Karpatské dubohabřiny jsou vyvinuty ve východní části PP nad PB potoka, kromě ostřice chlupaté *Carex pilosa* je podstatný výskyt svízele Schultesova *Galium intermedium*, dále je zastoupeno více hájových druhů, např. zvonek kopřivolistý *Campanula trachelium*, srha hajní *Dactylis polygama*, lipnice hajní *Poa nemoralis*, plicník tmavý *Pulmonaria obscura*, kokořík mnohokvětý *Polygonatum multiflorum*, ptačinec velkokvětý *Stellaria holostea*, jahodník obecný *Fragaria vesca*, violka lesní *Viola reichenbachiana* aj., v jarním aspektu např. zapalice žluťuchovitá *Isopyrum thalictroides* a sasanka hajní *Anemone nemorosa*, ze submediteránních druhů šalvěj lepkavá *Salvia glutinosa*. V severní části je přimísen invazní trnovník akát *Robinia pseudacacia*.

Významné je v rámci území PP zastoupení bezobratlých živočichů, zejména brouků. Dle výskytu a způsobu života lze brouky vyskytující se v PP Věřňovice rozdělit rámcově na druhy epigeické-především karnivorní druhy obývající půdní povrch, fytofágní druhy, obývající rostlinné, keřové a stromové patro, druhy floricolní, žijící na květech bylin a keřů.

Pro biotop lužního je vysoce významná epigeická složka s významným karpatským druhem střevlíčka *Abax schueppeli rendschmidtii* a dalšími velkými dravými druhy střevlíků rodu *Carabus* a *Abax*, formace okolo potoka je více zastíněná a chladnější s podílem některých

submontánních prvků jako *Molops piceus* a střevlík hladký *Carabus glabratus*, vzhledem k malé výměře lesního porostu se v epigeické složce objevují rovněž eurytopní druhy, expandující do lužního porostu s přilehlých zemědělských kultur, jako *Pterostichus melanarius* a *Pseudoophonus rufipes*.

Fytofágní složka entomofauny odpovídá bylinnému patru, významný je setrvalý výskyt vzácného lokálního druhu mandelinky *Oomorphus concolor*, vázané na *Aegopodium podagraria* a dřepčíka *Longitarsus linnaei*, žijícího na kostivalu hlíznatém *Symphytum tuberosum*. Tyto druhy byly zjištěny opakovaně a byl tak prokázán jejich setrvalý výskyt. Pro lemová společenstva jsou charakteristické na kopřivy vázané běžné druhy nosatců *Nedys quadrimaculatus* a *Parethelcus pollinarius* a lesknáček *Brachypterus urticae*.

Za velmi cennou lze v rámci PP je možno označit bezlesou část, zvláště botanicky pestrý, k jihu orientovaný luční svah, pro něj je charakteristický významný podíl teplomilných prvků jako nosatců *Larinus turbinatus*, *Larinus sturnus*, *Rhinocyllus conicus*, brouka čeledi *Dasytidae* *Dolichosoma lineare*, více druhů čeledi *Apionidae*, krytohlava *Cryptocephalus vittatus* a další. Pro luční formace je typická většina zástupců čeledi *Apionidae* a nosatců rodu *Sitona*.

Z obratlovců území obývají typické druhy lužních lesů a dubohabřin, z významnějších druhů lze jmenovat slavíka obecného *Luscinia megarhynchos*, lejska šedého *Muscicapa striata* a žluvu hajní *Oriolus oriolus*. V okrajových částech se vyskytuje ještěrka obecná *Lacerta agilis* a ůhýk obecný *Lanius collurio*.

Přehled zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle Vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
bledule jarní <i>Leucojum vernum</i>	jednotlivé rostliny	O	C3	Výskyt v lese v severní části ZCHÚ
chrpa třepenitá <i>Centaurea phrygia</i>	jednotlivé rostliny	---	C2b	Výskyt na louce ve východní části ZCHÚ
jilm vaz <i>Ulmus laevis</i>	pět jedinců	---	C4a	na Z okraji PP
kruštík modrofialový <i>Epipactis purpurata</i>	jednotlivé rostliny	O	C3	Výskyt v lese v severní a střední části ZCHÚ
pérovník pštroší <i>Matteuccia struthiopteris</i>	desítky rostlin	O	---	Východní lem ZCHÚ
přeslička největší <i>Equisetum telmateia</i>	několik set	---	C4a	linie podél keřového lemu na J a JZ okraji PP (převážně v OP), skupiny i ve vlhkých částech lesa
sléz velkokvětý <i>Malva alcea</i>	deset jedinců	---	C4a	louka
sněženka podsněžník <i>Galanthus nivalis</i>	stovky rostlin	O	C3	Roztroušeně v severní části ZCHÚ
svízel povázka <i>Galium mollugo</i>	jednotlivě	---	C4b	2017 determinován v rámci <i>G. mollugo</i> agg. na louce
víkev křovištní <i>Vicia dumetorum</i>	jedna rostlina	---	C4a	v keřovém lemu na SZ okraji PP
violka trojbarevná pravá <i>Viola tricolor</i> subsp. <i>tricolor</i>	tři jedinci	---	C4a	narušený půdní povrch v porostu na Z okraji PP

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle Vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
zapalice žlutúchovitá <i>Isopyrum thalictroides</i>	desítky rostlin	---	C4a	v lese Z od louky a ve V části nad PB potoka
zeměžluč okolkatá <i>Centaurium erythraea</i>	dvě rostliny	---	C4a	Na kulturní louce v OP u keřového lemu v JZ části PP
čtvercoštitník <i>Abax schueppeli rendschmidtii</i>	neobvykle silná populace	---	---	Epigeický druh zachovalých původních lesů Karpat.
krytohlav <i>Cryptocephalus vittatus</i>	jednotlivě	---	EN	Teplomilný druh, na severní Moravě ojedinělý
lenec <i>Conopalpus testaceus</i>	jednotlivě	---	NT	Druh vázaný vývojem a výskytem na přírodě blízké listnaté porosty, na severní Moravě ojedinělý.
mandelinka <i>Oomorphus concolor</i>	rozmnožující se populace	---	VU	Výskyt v západní části ZCHÚ. Na hostitelské rostlině – bršlici koží noze
střevlík Scheidlerův <i>Carabus scheidleri helleri</i>	rozmnožující se populace	O	---	Druh tolerující i méně narušenou zemědělskou krajinu, v PP převážně ve východní části.
střevlík Ulrichův <i>Carabus ullrichii</i>	rozmnožující se populace	O	---	Druh tolerující i méně narušenou zemědělskou krajinu, v PP převážně ve východní části.
ještěrka obecná <i>Lacerta agilis</i>	rozmnožující se populace	SO	VU	Výskyt na travnatých svazích říční terasy v jihovýchodní části ZCHÚ
lejsek šedý <i>Muscicapa striata</i>	dva hnízdící páry	O	LC	Hnízdění v dutinách a polodutinách, převážně ve světlých lesních partiích.
slavík obecný <i>Luscinia megarhynchos</i>	jeden hnízdící pár	O	LC	Hnízdění v křovinatém plášti západního okraje ZCHÚ.
ťuhýk obecný <i>Lanius collurio</i>	jeden hnízdící pár	O	NT	Hnízdění v křovinách v jižní části ZCHÚ.
žluva hajní <i>Oriolus oriolus</i>	dva hnízdící páry	SO	LC	Vázána na starší listnaté porosty

Poznámka: Stupeň ohrožení je u rostlin uváděn podle Červeného seznamu ohrožených druhů rostlin České republiky (Grulich & Chobot 2017): C2 – silně ohrožené druhy, C3 – ohrožené druhy, C4 – vzácnější taxony vyžadující pozornost. Stupeň ohrožení u bezobratlých a obratlovců je uváděn podle Červeného seznamu ohrožených druhů ČR (Hejda, Farkač & Chobot 2017, Chobot & Němec 2017). EN – Ohrožený druh, LC – Málo dotčený druh, NT – Téměř ohrožený druh, VU – zranitelný druh. Zákonem chráněné druhy: O – ohrožený, SO – silně ohrožený druh.

Zdroj informací:

AOPK ČR. Nálezová databáze ochrany přírody. [on-line databáze; portal.nature.cz]. 2017-10-30.

Kvita D., Žárník M. 2007: Plán péče o přírodní památku Věřňovice na období 2008–2017.

Kočvara R. & Koutecká V. 2017: Inventarizační průzkum přírodní památky Věřňovice z oboru botanika. KÚ MS kraje, Msc. 25 s.

Plášek V. 2006: Botanický inventarizační průzkum Pp Věřňovice. Depon MS kraj.

Stanovský J. 2017: Přírodní památka Věřňovice. Inventarizační průzkum entomologický Brouci Coleoptera. KÚ Ms kraje, Msc. 18 s.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Vlivem blízkosti státní hranice a také vlivem slabé ekonomické využitelnosti lesních i nelesních pozemků se v území a v bezprostředním okolí zachovala tradiční struktura hospodářské držby (v aluviu rozsáhlé příležitostně zaplavované louky i v 19. stol. sklizené kolektivně, na strmých svazích říční terasy pastviny i lesní porosty, nad říční terasou pestrá mozaika zemědělských pozemků s drobnou držbou). Strmý svah zatravněné říční terasy v 80. letech 20. století podléhal v důsledku omezení hospodaření postupné sukcesi dřevin. Vyhlášení ZCHÚ (v r. 1989) zastihlo tento prostor ještě ve zvrtném sukcesním stádiu. Po částečném odstranění dřevin a opětovném zavedení kosení došlo ke stabilizaci poměrně pestrých travních porostů.

b) lesní hospodářství

V lesních porostech na strmých svazích říční terasy je dodnes patrné minulé velmi intenzivní lesnické hospodaření – přerostlá lipová pařezina.

V současné době je území zařízeno v lesním hospodářském celku 706807, LHO Orlová. Jedná se o oddělení 101, dílec C, porost/skupina a6, b6, c6, d6, e6, f6, g6, tedy o menší majetky patřící nestátním hospodařícím subjektům (soukromí vlastníci). Tomu odpovídá i způsob hospodaření, který lze v současné době charakterizovat především jako žádnou, respektive jednotlivou nebo maloplošně skupinkovou těžbou, která má jednoznačně pozitivní vliv na předmět ochrany.

Z hlediska ochrany přírody je nutné jednoznačně preferovat přirozenou obnovu lesa. Obnova by měla maximálně využít stávající přirozené zmlazení a existující stromy přirozené dřevinné skladby v podúrovňových patrech. Měla by probíhat jednotlivou nebo maloplošnou skupinkovou obnovní sečí.

V případě souhlasu vlastníka by měly být v obnovovaných porostech ponechány k přirozenému rozkladu vybrané souše, pahýly nebo vývraty především silnějších dimenzí, které značně zvyšují celkovou biodiverzitu území. Vhodným opatřením v rámci lesnického hospodaření je také ponechávání výstavků až do jejich fyzického dožití.

c) zemědělské hospodaření

Území je minimálně od poloviny 18. století zemědělsky obhospodařováno. V průběhu 20. století došlo ke zmenšení trvalých travních porostů ve prospěch mimolesní zeleně. Strmý svah zatravněné říční terasy v 80. letech 20. století podléhal v důsledku omezení hospodaření postupné sukcesi dřevin. Vyhlášení ZCHÚ (v r. 1989) zastihlo tento prostor ještě ve zvrtném sukcesním stádiu. Po částečném odstranění dřevin a opětovném zavedení kosení došlo ke stabilizaci poměrně pestrých travních porostů.

d) rybníkářství

e) myslivost

Území je využíváno myslivecky, území je součástí honitby CZ8102110010 Borky–Věřnovice. Myslivecká zařízení na území PP byla již dříve odstraněna.

f) rybářství

Není na území PP provozováno. V blízkosti (ochranné pásmo při jižním okraji) se nachází rybníček a rybářská chatka, rybníček slouží ke sportovnímu chovu ryb.

g) rekreace a sport

V území probíhá individuální rekreace, zejména v luční nivě kolem řeky Olše.

h) těžba nerostných surovin

i) jiné způsoby využívání

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Lesní hospodářské osnovy platné na období 1. 1. 2018 – 31. 12. 2027 pro LHC 706807, LHO Orlová.

Nařízení vlády o vymezení Ptačí oblasti CZ0811021 Heřmanský stav – Odra – Poolší, č. 165/2007 Sb.

Nařízení vlády o stanovení národního seznamu EVL č. 318/2013 Sb., příloha č. 1051 (CZ0813457 Niva Olše – Věřnovice).

Příslušný územní plán Dolní Lutyně, ze dne 31. 3. 2010, usnesením č. 124/22, ve znění Změny č. 1 Územního plánu Dolní Lutyně, č. 1/2016, ze dne 14. 9. 2016.

ÚSES – Funkční RBC 264 Věřnovická niva. Osa nadregionálního biokoridoru Černý les – hranice ČR.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	39 – Podbeskydská pahorkatina
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	706807 / LHO Orlová
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	2,47 ha
Období platnosti LHO	1. 1. 2018 – 31. 12. 2027
Organizace lesního hospodářství	Fyzické osoby – Sztajer Wiktor, Bauer Wilhelm, Pękała Józef, Kania Emanuel, Skrzyszowski Józef, Cyrulik Alojzy, Baurek Wilhelm, Wala Jacek.
Nižší organizační jednotka	-

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: 39 – Podbeskydská pahorkatina				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přírozená dřevinná skladba SLT (dle Plívy 1987*)	Výměra (ha)	Podíl (%)
3D7	obohacená dubová bučina <i>Querceto-Fagetum (acerosum) deluvium</i>	buk lesní (60%), lípy (20%), duby (20%), javor mléč (+), jedle bělokorá (+)	2,43	98
3V	vlhká dubová bučina <i>Querceto-Fagetum Humidum (fraxinosum)</i>	buk lesní (30%), duby (30%), jedle bělokorá (30%), javor mléč (10%)	0,04	2
Celkem			2,47	100

Porovnání přírozené a současné skladby lesa

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přírozené zastoupení (ha)	Přírozené zastoupení (%)
Jehličnany					
JD	jedle bělokorá	---	---	+	+
Listnáče					
LP	lípa srdčitá	1,11	44,9	0,49	20,0
LPV	lípa velkolistá	+	+	+	+
DB	dub letní	0,30	12,1	0,49	20,0
DBC	dub červený	0,08	3,2	---	---
DBB	dub bahenní	+	+	---	---
BK	buk lesní	0,60	24,3	1,48	60,0
BR	bříza bělokorá	0,10	4,0	+	+
BRP	bříza pýřitá	+	+	---	---
JLH	jilm horský	0,15	6,1	+	+
OL	olše lepkavá	0,01	0,4	---	---
OLS	olše šedá	+	+	---	---
JS	jasan ztepilý	0,04	1,6	---	---
TP	topol černý	0,02	0,8	---	---
TR	třešeň ptačí	0,06	2,4	+	+
HB	habr obecný	+	+	+	+
JB	javor babyka	+	+	---	---
KL	javor klen	+	+	---	---
JV	javor mléč	+	+	+	+
LO	líška obecná	+	+	+	+
SH	střemcha hroznovitá	+	+	---	---
VRK	vrba křehká	+	+	---	---
Celkem		2,47	100 %	2,47	100 %

Popis dílčích ploch:

Vymezení dílčích ploch v lesních porostech je totožné s porostními skupinami a bylo převzato z jednotek prostorového rozdělení lesa dle LHO pro LHC 706807 – LHO Orlová s platností 1. 1. 2018 – 31. 12. 2027.

Přílohy:

lesnická mapa typologická 1:5 000 podle OPRL – příloha č. M4a, lesnická mapa porostní – příloha č. M4b.

mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3

tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha č. T1

mapa stupňů přirozenosti lesních porostů (se zákresem porostů ponechaných samovolnému vývoji) – příloha č. M5

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Zde lze zařadit říční terasu řeky Olše, jedná se o pleistocénní aluvium, území PP leží na okraji nezaplavované říční terasy překryté glacifluviálními sedimenty a sprašovými hlínami.

Geologické podloží je zvl. v jižní části PP budováno horninami spodního badenu, které jsou překryté glacifluviálními štěrky a písky elsterského zalednění, místy s překryvem sprašových hlín. Převládajícím půdním typem je kambizem oglejená hlinité až jílovité zrnitosti.

Reliéf je převážně svažité (svah terasy je orientován J a JZ a je příčně členěn dvěma strmými zářezy v Z části). Východní část je částečně rovinatá, tvořená vyšším terasovým stupněm s loukou a na kraji PP i lesem. Vyšší terasa nasedá na hlavní terasu nivy Olše strmým svahem (J okraj louky). Na východním okraji PP je terasa příčně prořízlá přítokem Olše s korytem se strmými svahy vysokými až 2 m.

2.4.4 Základní údaje o nelesních pozemcích

Nelesní pozemky v území představuje zčásti ostatní plocha, zejména neplodná půda a ostatní komunikace, v současné době zarostlé náletovými dřevinami a křovinami. Jedná se o 0,82 ha (cca 18 %) území, ponecháno přirozenému vývoji – vymezeno jako plocha 4.

Ostatní nelesní pozemky tvoří trvalý travní porost v JV části lokality, o výměře 1,3 ha (cca 28 % území). Vymezeno jako plocha 1 a 2.

Travní porost lze charakterizovat jako polokulturní louku, přechodného typu, kterou lze zařadit mezi mezofilní ovsíkové louky T1.1. Svým složením se blíží společenstvu svazu *Arrhenatherion* (mezofilní louky nížin a podhorského stupně). Rostou zde prvky teplomilné květeny např. řepík lékařský *Agrimonia eupatoria*, vítod obecný *Polygala vulgaris*, dobromysl obecná *Origanum vulgare* atd. Z význačnějších druhů chrpa třepenitá *Centaurea phrygia*. V současné době je louka místy ruderalizovaná pcháčem osetem *Cirsium arvense*, šťovíkem kadeřavým *Rumex crispus* a vratičem obecným *Tanacetum vulgare*. Částečně zde také expanduje třtina křovištní *Calamagrostis epigejos*. Jižní svah luční terasy je řídké porostlý zplanělými jabloněmi, hrušněmi a keři s převahou hlohu *Crataegus* sp.

Příloha:

tabulka "Popis dílčích ploch a objektů" – příloha č. T2

mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

V lesních porostech nebyly prováděny větší zásahy, z pohledu charakteru porostů a jejich stáří nejsou ani větší zásahy nezbytně nutné. Cíleně by měla být provedena zejména redukce nepůvodního dubu červeného a bahenního.

Vhodné tak bude v rámci následné péče porostní skupiny s monokulturními výsadbami diferencovat (vykácet kotlíky a obnovit je vícedruhovou výsadbou přirozené skladby), zejména dub letní *Quercus robur*, lípa srdčitá *Tilia cordata*, l. velkolistá *T. platyphyllos*, třešeň ptačí *Padus avium*, jilm vaz *Ulmus laevis*, j. horský *U. glabra*, javor klen (*cer pseudoplatanus*, j. babyka *A. campestre*, habr obecný *Carpinus betulus*.

Nezasahovat do okraje bukového porostu se stromy zavětvenými až k zemi v SZ části PP. Bez výjimky odstranit veškeré duby červené *Quercus rubra* a akáty *Robinia pseudacacia* vč. náletu. Plochy po dubech červených zalesnit dle zásad uvedených výše.

Do porostů s přirozenou skladbou nezasahovat (vyjma odstranění akátu z karpatské dubohabřiny).

Křovinatý plášť porostů byl ponechán bez zásahu, jedná se o důležitý prvek lokality, který je vhodné ponechat. Zásahy aplikovat pouze do částí zarůstající louky, pokud by došlo k větší expanzi křovin (plocha 1 a 2).

Je prováděno pravidelné kosení travních porostů, dílčí redukce křovin na zmíněné travnaté ploše (Plocha 1 a 2). Doposud použité nástroje ke kosení (převážně křovinořez) jsou vhodné, pro zamezení šíření třtiny bude nutné častější kosení ploch s jejím výskytem.

Louku je doporučeno obhospodařovat jako dvousečnou v termínech běžných v daném regionu, tzn. 1. seč po vymetání dominantních druhů trav, tj. 2. polovina května až začátek června, 2. seč v srpnu až počátkem září. Důležité je potlačení ohnisek s *Calamagrostis epigejos*, které je třeba kosit důsledně a opakovaně (zamezení fertilní fáze) až 4 x za rok. Veškerou pokosenou hmotu vyklidit, mimo *Calamagrostis epigejos* nejlépe sušit na seno.

V rámci invazních druhů je rovněž vhodné řešit invazi netýkavky žláznaté (*Impatiens glandulifera*) – účinný způsob je vytrhání před květní fází, zásah je třeba opakovat do vymizení druhu, poté nutná průběžná kontrola a okamžitý zásah v případě zjištění výskytu.

Na kulturní louce v části zasahující do OP vynechat hnojení, neskladovat senáž podél PP. Vhodným opatřením by bylo pole nad loukou zalučnit (alespoň části v OP), druhová skladba osiva blízka vlhkým loukám sv. *Calthion*, nepěstovat plodiny s malou protierozní schopností, omezit hnojení a aplikaci biocidů (nejúčinnějším opatřením je zalučnění celého pole, hnojení a užívání biocidů nebude nutné).

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolize nejsou předpokládány.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů:

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů
1	Lesy hospodářské: 10	3D, 3V
Předpokládaná cílová druhová skladba (CDS) dřevin		
Poznámka: Volba CDS respektuje vazby dřevin na typy stanoviště, jejich aktuální výskyt a schopnost se v místních podmínkách přirozeně obnovovat.		
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)	
3D, 3V	Základní dřeviny: DB min. 20 %, LP, LPV min. 40 %, HB min. 10%	
	Z pohledu cílového biotopu – dubohabřina preferovat HB na úkor BK.	
	Meliorační a zpevňující dřeviny dle přílohy č. 4 k Vyhlášce 83/1996 Sb. (vyjma jedle obrovské <i>Abies grandis</i>)	
	Ostatní dřeviny jakékoliv další druhy, vyjma geograficky nepůvodních.	
Porostní typ		
listnatý bohatě smíšený		
Základní rozhodnutí		
Obmýtí		obnovní doba
80		30
Hospodářský způsob		
podrostití		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty		
Druhově rozmanité porosty. Dlouhodobým cílem je postupná přeměna dřevinné skladby směrem ke skladbě přirozené.		
Nezavádět a neudržovat alochtonní dřeviny. Používat sadební materiál podle zákona a zásad – statní lesnické politiky v oblasti s nakládáním reprodukčního materiálu dřevin. Sadební materiál místní provenience.		
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií		
Obnova porostů by měla probíhat pouze přirozeně s využitím jednotlivé obnovní těžby (účelový výběr). V případě těžby stromů šetřit dorůstající podúrovňové dřeviny (využít směrové kácení). Jakákoli těžba, či zásahy by měly probíhat v době vegetačního klidu – ideálně při sněhové pokrývce. V porostech by měla být ponechávána k přirozenému rozpadu část dendromasy (doupné stromy, souše a pahýly jako prostředí vhodné pro vývoj xylofágního hmyzu a saproxylických hub).		
V rámci přirozené obnovy účelovým je třeba kácet přednostně vtroušené geograficky nepůvodní nebo stanovištně nevhodné dřeviny a buk lesní.		
Je žádoucí v porostech ponechávat k fyzickému dožití vybrané výstavky.		
Prioritou je maximální redukce dřevin geograficky nepůvodních nebo stanovištně nevhodných.		
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin (MZD) při obnově porostu		
Nepředpokládá se žádná umělá obnova, v případě nutnosti umělé obnovy zalesňovat dřevinami CDS a genetickým materiálem pocházejícím z PLO 39.		
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií		
V rámci výchovy eliminovat okus a ohryz spárkatou zvěří, který ohrožuje odrůstání náletů, nárostů a kultur mechanickými nebo chemickými způsoby ochrany (oplocenky, repelenty).		
Při výchově porostů preferovat dřeviny přirozené dřevinné skladby a maximálně redukovat dřeviny geograficky nepůvodní, či stanovištně nevhodné (dub červený, bahenní).		
Potlačovat výskyt netýkavky žláznaté jejím vytrháváním.		

Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií
V daných porostech se nepředpokládá využití jakýchkoli technologií, či zásahů z důvodů ochrany lesa mimo ochranu odrůstajících nárostů a kultur proti negativnímu působení zvěře. V ZCHÚ ani v jeho ochranném pásmu nebude přikrmována zvěř, včetně podávání solí, vitamínů a léčiv. V žádném případě neaplikovat hnojení, letecké postřiky, herbicidy apod. Nezpevňovat plochy. Nenarušovat půdní povrch v celém území, neprovádět skarifikaci půdy.
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií
V daných porostech se nepředpokládá provádění nahodilých těžeb. Naopak část tlejícího dřeva (souše, pahýly a vývraty) by měly být se souhlasem vlastníka v porostech ponechávány k přirozenému rozkladu jako faktor zvyšující diverzitu a početnost druhů xylofágního hmyzu a saproxylických hub.

Přílohy:

lesnická mapa porostní a typologická 1:5 000 podle OPRL – příloha č. M4a, M4b
mapa stupňů přirozenosti lesních porostů (se zákresem porostů ponechaných samovolnému vývoji) – příloha č. M5

b) péče o nelesní pozemky

Plocha 1

Typ managementu	kosení s odstraněním biomasy nebo extenzivní pastva
Vhodný interval	2 x ročně (plochy s třtinou až 4 x ročně)
Minimální interval	2 x ročně
Prac. nástroj/hosp. zvíře	Ruční nástroje – lištová, bubnová ručně vedená sekačka, kosa, křovinořez (ne struna!) / smíšené stádo ovcí a koz
Kalendář pro management	1. seč druhá pol. května až začátek června 2. seč srpen až začátek září třtina opakovaně červen/červenec
Upřesňující podmínky	pastva extenzivní (0,3 VDJ/ha), nejlépe smíšeného stáda ovcí a koz. Pokosenou biomasu odstranit nejpozději do 14 dní od pokosení. Neprovádět mulčování!

Typ managementu	likvidace náletových dřevin (cca 100 m ²)
Vhodný interval	dle potřeby (cca 1x 10 let)
Minimální interval	dle potřeby (cca 1x 10 let)
Prac. nástroj/hosp. zvíře	motorová pila, arboricid
Kalendář pro management	srpen–září
Upřesňující podmínky	Pařezy je nutno seříznout na úroveň půdy

Plocha 2

Typ managementu	kosení s odstraněním biomasy nebo extenzivní pastva
Vhodný interval	2 x ročně (plochy s třtinou až 4 x ročně)
Minimální interval	2 x ročně
Prac. nástroj/hosp. zvíře	Ruční nástroje – lištová, bubnová ručně vedená sekačka, kosa, křovinořez (ne struna!) / smíšené stádo ovcí a koz, případně skotu
Kalendář pro management	1. seč druhá pol. května až začátek června 2. seč srpen až začátek září třtina opakovaně červen/červenec

Upřesňující podmínky	pastva extenzivní (0,3 VDJ/ha), nejlépe smíšeného stáda ovcí, koz a skotu. Pokosenou biomasu odstranit nejpozději do 14 dní od pokosení. Neprovádět mulčování!
----------------------	--

Typ managementu	likvidace náletových dřevin (cca 100 m ²)
Vhodný interval	dle potřeby (cca 1x 10 let)
Minimální interval	dle potřeby (cca 1x 10 let)
Prac. nástroj/hosp. zvíře	motorová pila, arboricid
Kalendář pro management	srpen–září
Upřesňující podmínky	Pařezy je nutno seříznout na úroveň půdy

Příloha:

tabulka “Popis dílčích ploch a objektů” – příloha č. T2

mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3

c) péče o rostliny

Pro zachování populací ohrožených, a zvláště chráněných druhů rostlin v lesním porostu je zapotřebí udržet na lokalitě stávající vodní režim. Toho lze nejlépe dosáhnout zachováním přirozeného lesního prostředí v rámci navrženého lesního managementu. Vhodné je ponechat část stromů v lesním porostu k přirozenému dožití a fyzickému rozpadu.

Preventivně je zapotřebí v ZCHÚ monitorovat výskyt agresivních a invazních druhů rostlin a v případě zachycení výskytu tyto invazní neofyty likvidovat. Aktuální lokální výskyt netýkavky žláznaté *Impatiens glandulifera* není pro společenstva přímo nebezpečný, je však rizikem s ohledem na postupné šíření, je tak vhodné se již v současné době zaměřit na jeho likvidaci.

d) péče o živočichy

Zvláštní péče o živočichy nad rámec cílené skladby porostů není nutná. Podstatná je nepřímá ochrana z dlouhodobého hlediska, tj. vhodný podrostní způsob hospodaření a ponechávání jedinců dřevin na dožití. Zvýšením objemu mrtvé dřevní hmoty a vůbec jejím ponecháváním se výrazně zvyšuje potravní a úkrytová nabídka pro řadu živočichů lesního ekosystému. V případě většiny cennějších druhů brouků se jedná o důležitý aspekt umožňující vznik mikrostanišť výskytu těchto druhů včetně vzniku potravních a úkrytových možností, které jsou podmínkou jejich stabilních a prosperujících populací.

Vhodné je upozornit, že při lesním i jiném managementu a zásahů do území je nutné zohlednit hnízdní období ptáků (paušálně definováno jako 1. 4. až 31. 7. kalendářního roku). Je tak nezbytné je směřovat rušivé práce včetně těžby dřeva do období druhé poloviny roku, respektive období srpna až února.

Z pohledu předmětů ochrany a významu lokality není v této fázi považováno za nezbytné zasahovat do prostoru stávající tůně, tj. není navrženo její odbahnění či výřez dřevin, jak to bylo navrženo v rámci předešlého plánu péče.

Pro ochranu druhů vázaných na různá stadia odumírání a rozkladu dřevní hmoty je nutné ponechávání dřevin přirozenému dožití a rozkladu. Toto je zajištěno jednak bezzásahovostí v plochách mimolesních dřevin a ponecháváním částí dřevin k přirozenému dožití v lesním

porostu (výstavky). Bezzásahovost v porostech mimolesní zeleně je atraktivní i pro druhy ptáků vázané na starší porosty a doupné stromy.

Z hlediska ochrany avifauny je rovněž nutné zachovat plochy křovin v porostních lemech. Pro udržení populací druhů vázaných na výsušné travnaté porosty (ještěrka obecná, střevlík Scheidlerův, střevlík Ulrichův, mandelinka *Oomorphus concolor*) je bezpodmínečně nutné uchovat stávající stav travnaté části říční terasy. Toto je zajištěno realizací pravidelného kosení.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Viz rámcové směrnice péče o les v bodě 3.1.1. a). Podrobný výčet dle jednotlivých dílčích ploch je uveden v příloze v tabulce T1.

Příloha:

tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha č. T1
mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3

b) péče o nelesní pozemky

Porosty je možno kosit lehkou ručně vedenou mechanizací či ručně. Nepoužívat strunové hlavy ke křovinořezům, neboť dochází k vytváření drobného mulče, který je obtížný k vyhrabání, zaplňuje uvolněné plochy mezi vegetací a znemožňuje tak zvýšení pravděpodobnosti osídlení těchto ploch zájmovými rostlinami.

Neukládat pokosenou (posekanou) travu do porostních okrajů.

Pokosenou biomasu odstranit nejpozději do 14 dní od pokosení.

Travní porosty nesmí být mulčovány, nebo sekány sekačkami do sběrných košů.

Příloha:

výčet plánovaných zásahů (tabulka) – příloha č. T2
mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás v šíři 50 m od hranice ZCHÚ.

Nebude zde příkrmována zvěř, včetně podávání solí, vitamínů a léčiv.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Pruhové značení je v pořádku a funkční. Před koncem platnosti plánu péče je nutno obnovit pruhové značení a v případě poškození obnovit označníky a informační tabule.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Inventarizační průzkumy je potřeba provést nejpozději dva roky před ukončením platnosti plánu péče. S ohledem na předmět ochrany rezervace monitoring (botanickou inventarizaci) se zaměřením na zmapování, zaznamenání velikosti populací ohrožených, a zvláště chráněných druhů rostlin provádět 1x za 10 let. Další průzkumy vhodné zaměřit na výskyt ptáků a brouků.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Inventarizační průzkum botanický 1x	-----	16 000,-
Inventarizační průzkum brouci 1x	-----	14 000,-
Inventarizační průzkum ptáci 1x	-----	12 000,-
Výměna označníků	-----	14 000,-
Obnova pruhového značení	-----	14 000,-
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	70 000,-
Opakované zásahy		
kosení (pastva) plochy 1	4 000,-	40 000,-
kosení (pastva) plochy 2	10 000,-	100 000,-
Opakované zásahy celkem (Kč)	14 000,-	140 000,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	-----	210 000,-

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- AOPK ČR. Nálezová databáze ochrany přírody. [on-line databáze; portal.nature.cz]. 2017-10-30.
- AOPK ČR. Vrstva mapování biotopů. [on-line databáze; portal.nature.cz]. [cit. 2017-10-30]
- Culek M. (1996): Biogeografické členění České republiky. Enigma, Praha, 347 pp.
- Danihelka J., Chrtek J. jr. et Kaplan Z. (2012): Checklist od vascular plants od the Czech Republic. – Preslia, Praha, 84: 647-811.
- Demek J. [ed.] (1987): Zeměpisný lexikon ČSR, hory a nížiny. Academia, Praha.
- Farkač J., Král D. & Škorpík M. [eds.] (2005): Červený seznam ohrožených druhů ČR, Bezobratlí. List of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates. – AOPK ČR, Praha, 760 pp.
- Grulich V. & Chobot K. (eds.) 2017: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, Praha, 35: 1–178.
- Háková A., Klaudisová A., Sádlo J. (eds.) 2004: Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000. PLANETA XII, 3/2014 – druhá část, Ministerstvo životního prostředí, Praha, 144 pp.
- Hejda R., Farkač J. & Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí (Red List of threatened species of the Czech Republic. Invertebrates). Příroda, Praha, 36: 1-612.
- Holuša O., Holuša J. st. (2010) Characteristics of 5th (Abieti-fageta s. lat.) and 6th (Picei-fageta s. lat.) vegetation tiers of north-eastern Moravia and Silesia (Czech Republic). Acta Musei Beskidensis. 2010. sv. 2, č. 1, ISSN 1803-960X, pp. 49-62.
- Chobot K. & Němec M. (eds.) 2017: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 34:1–182.
- Chytrý M., Kučera T. & Kočí M [eds.] (2001): Katalog biotopů České republiky. AOPK ČR, Praha.

- Kočvara R. (2006): Zoologický inventarizační průzkum PP Věřňovice – Depon. in: Krajský úřad Moravskoslezského kraje.
- Kvita D., Žárník M. 2007: Plán péče o přírodní památku Věřňovice na období 2008–2017.
- Marhoul P. & Turoňová D. [eds.] (2008): Zásady managementu stanovišť druhů v Evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000, AOPK ČR, Praha, 163 pp.
- Plášek V. 2006: Botanický inventarizační průzkum Pp Věřňovice. Depon MS kraj.
- Plesník, J., Hanzal V., Brejšková L., (2003): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. Příroda, 22: 1-184.
- Plíva, K. (1991): Přírodní podmínky v lesním plánování. Díl 1. – In: Funkčně integrované lesní hospodářství. ÚHÚL Brandýs nad Labem. 263 p.
- Quit, E., (1971): Klimatické oblasti Československa, Geografický ústav ČSVA, Brno.
- Stanovský J. (2006): PP Věřňovice. Inventarizační průzkum entomologický – brouci (Coleoptera) – Depon. in: Krajský úřad Moravskoslezského kraje.
- Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.
- Zákon České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- URL: <http://kontaminace.cenia.cz/> (10/2017)
- URL: <http://mapy.nature.cz/> (10/2017)
- URL: <http://geoportal.uhul.cz/OprlMap/> (10/2017)
- Vlastní terénní šetření

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
 EVL – evropský významná lokalita
 JPRL – jednotka prostorového rozdělení lesa
 LHC – lesní hospodářský celek
 LHP – lesní hospodářská plán
 LVS – lesní vegetační stupeň
 MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území
 OP – ochranné pásmo
 PO – ptačí oblast
 PR – přírodní rezervace
 ZCHÚ – zvláště chráněné území
 OPRL – Oblastní plán rozvoje lesů
 ÚSES – Územní systém ekologické stability
 ÚHÚL – Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
 CHOPAV – Chráněná oblast přirozené akumulace vod
 PHO – pásmo hygienické ochrany
 SLT – soubor lesních typů
 SÚJ – smluvní územní jednotky
 ZCHD – zvláště chráněný druh/y

5. Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	2
1.1 Základní identifikační údaje	2
1.2 Údaje o lokalizaci území.....	2
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	2
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	3
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími	3
1.6 Kategorie IUCN	4
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	4
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	4
1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav.....	4
1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu.....	6
1.9 Cíl ochrany.....	6
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	6
2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů.....	6
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti.....	11
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	12
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch.....	12
2.4.1 Základní údaje o lesích	12
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	14
2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody.....	14
2.4.4 Základní údaje o nelesních pozemcích	14
2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup	15
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize.....	15
3. Plán zásahů a opatření	16
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	16
3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání	16
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území.....	19
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	19
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	19
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	19
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	20
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území.....	20
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	20
4. Závěrečné údaje.....	21
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací).....	21
4.2 Použité podklady a zdroje informací	21
4.3 Seznam používaných zkratk.....	22
5. Obsah.....	23
6. Zpracovatelé.....	24
7. Přílohy	24

6. Zpracovatelé

Mgr. Radim Kočvara, Záříčí 92, 768 11 Chropyně, email: burunduk@seznam.cz

Datum zpracování: 31. listopadu 2017

7. Přílohy

Tabulky:

Příloha T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich (Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Příloha T2 – Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich (Tabulka k bodům 2.4.4, 3.1.1 a k bodu 3.1.2).

Mapy:

Příloha M1a – Orientační mapa 1:25000 s vyznačením hranic ZCHÚ a OP

Příloha M1b – Základní mapa 1:10000 s vyznačením ZCHÚ a OP

Příloha M1c – Ortofotomapa 1:10000 s vyznačením ZCHÚ a OP

Příloha M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

Příloha M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

Příloha M4a – Lesnická mapa typologická

Příloha M4b – Lesnická mapa porostní

Příloha M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

Příloha T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich (tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2) – zvláště chráněné území

LHC – 706807 – LHO Orlová; Fyzické osoby

oddělení dílce porost	etáž (porostní skupina)	LT	výměra dílčí plochy (ha)	číslo rámcové směrnice / porostní typ	dřeviny	podíl dřevin (%)	průměrná výška porostu (m)	stupeň přiroze- nosti	doporučený zásah	naléha- vost	poznámka
101 Ca	6	3D9	0,01	1	LP	100	22	C	Bez navrženého zásahu.	-	Drobná parcela v okraji s podrostem lísky
101 Cb	6	3D9	0,56	1	LP	60	28	C	Bez navrženého zásahu.	-	Dvě parcely na krátkém J svahu
					DB	26					
					JL	10					
					BR	2					
					OL	2					
101 Cc	6	3D9	0,28	1	LP	70	26	C	Bez navrženého zásahu.	-	Listnatá kmenovina na krátkém J svahu
					JL	10					
					JS	10					
					DB	5					
					TP	5					
101 Cd	6	3D9	0,24	1	LP	90	25	C	Bez navrženého zásahu.	-	Listnatá kmenovina na krátkém J svahu
					JS	5					
					TP	3					
					JL	2					
101 Ce	6	3D9	0,25	1	LP	50	26	C	Bez navrženého zásahu.	-	Listnatá kmenovina na krátkém J svahu
					JL	25					
					TR	25					
101 Cf	6	3D9	0,23	1	LP	98	25	C	Bez navrženého zásahu.	-	Listnatá kmenovina na krátkém J svahu
					JL	2					
101 Cg	6	3D9	0,15	1	BK	60	20	D	Redukce DBC	2	Listnatá kmenovina s převahou BK, v S okraji ml. OL, vtroušeně TR
					DB	20					
					BR	10					
					DBC	10					

naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň – zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany), 2. stupeň – zásah vhodný, 3. stupeň – zásah odložitelný.

Příloha T2 – Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

označení plochy nebo objektu	název	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
Plocha 1	luční porost	0,17	Travnatá část strmého svahu říční terasy s rozptýlenou zelení. Dlouhodobý cíl – udržení druhově pestrých travobylinných společenstev.	Ruční kosení s odstraněním biomasy nebo extenzivní pastva	1	1. seč druhá pol. května až začátek června 2. seč srpen až začátek září	2 x ročně
Plocha 2	luční porost	0,36	Louka s mírným sklonem na plošině říční terasy bez rozptýlené zeleně. Dlouhodobý cíl – postupné zvyšování druhové rozmanitosti travobylinných společenstev	Ruční kosení s odstraněním biomasy nebo extenzivní pastva	1	1. seč druhá pol. května až začátek června 2. seč srpen až začátek září	2 x ročně
Plocha 3	lesní tůň	0,03	částečně zazemnělá tůň.	bez navrženého zásahu	-	-	-
Plocha 4	plochy dřevin mimo les	1,55	Plochy mimolesní zeleně v různých sukcesních stádiích. Dlouhodobý cíl – samovolný vývoj dřevin a na ně vázaných živočichů.	bez navrženého zásahu	-	-	-

Naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň – zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany), 2. stupeň – zásah vhodný, 3. stupeň – zásah odložitelný.